

La UNESCO –Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura– va ser creada l'any 1946 amb l'objectiu de contribuir a la pau i a la seguretat mundials, tot promovent l'entesa i la cooperació entre estats mitjançant l'educació i la cultura. La tasca altruista de la UNESCO ha convocat un seguit de voluntaris que s'han reunit entorn de les associacions d'amics de la UNESCO. L'Associació d'Amics de la UNESCO de Manresa és una de les “sis mil associacions d'aquest tipus que existeixen arreu del món. En el cas de l'Estat espanyol, la de Barcelona, constituïda l'any 1960, és la més veterana.” Actualment a Catalunya, tres mil associats formen part de les dinou associacions locals vertebrades a través de la Federació Clubs UNESCO que presideix Albert Martí. L'Associació de Manresa, presidida per Josep Maria Vila, va néixer per “la voluntat d'un col·lectiu de joves de Manresa provinents de diversos àmbits de la societat civil”, després d'una experiència no del tot reeixida: “Un grup de joves va impulsar una activitat solidària a l'Àfrica: la reforestació d'una àrea desertitzada. Un any més tard, cap d'aquests arbres no havia sobreviscut perquè els habitants de la localitat no havien entès l'ànima de la iniciativa ni l'havien sentida com una necessitat.” Això els va fer comprendre que calia treballar des de Catalunya, però a partir de les iniciatives nascudes a l'Àfrica.

La filosofia d'aquesta associació amb vuitanta-cinc socis és “participar en l'activitat internacional de la UNESCO des d'una ciutat mitjana com és Manresa i donar a conèixer la cultura i el país catalans a altres cultures del món.” I això sense perdre de vista mai que cal “pensar globalment, però actuar localment.” Aquest pressupòsit es materialitza en tres línies d'acció: “La sensibilització, la cooperació internacional i les activitats relacionades amb la UNESCO.”

La labor de sensibilització no només comporta la difusió de la importància dels projectes de cooperació, sinó també: “L'enfortiment de la participació democràtica o ciutadana, és a dir, que els nostres ciutadans tinguin un paper i enforteixin les institucions de la societat civil; l'actuació, per tal de millorar les condicions de l'anomenat quart món, format en l'actualitat per les ètnies minoritàries i pels col·lectius d'immigrants que s'estan establint a Manresa; la sensibilització cultural i la difusió de les característiques i diferències de la cultura catalana; la divulgació i el debat entorn quin és l'estat polític, econòmic, social, etc. del món; la gestió dels recursos de què disposa la societat civil i la posada en marxa de projectes transversals que englobin tots aquests aspectes.” El dinamisme de l'Associació d'Amics de la UNESCO Manresa ha propiciat que se'ls hagi encarregat “la gestió del Centre de Recursos de la Casa per la Solidaritat i la Pau Flors Sirera de Manresa, especialitzada en temes de cooperació, desenvolupament i societat civil.”

Un dels camps en què aquesta associació té més experiència és en el de la cooperació internacional. “Fonamentalment hem col·laborat amb el Camerun i, sobretot, amb el Senegal, en concret amb una població d'uns deu mil habitants que està situada a uns 60 km de Dakar, Bambylor. Tot i que, en aquests moments, la localitat disposa de tots els serveis mínims, en començar el nostre treball de

cooperació no en gaudia de cap. El nostre primer pas va ser la construcció d'un casal de joves, dins del qual hi vam situar la biblioteca. Després, per tal que el casal pogués veritablement ser autosuficient, vam impulsar una granja de pollastres. Per altra banda, també hem portat més de 200 kg de fàrmacs a la població, hem rehabilitat la seva maternitat i hem possibilitat que operi una ambulància per fer els trasllats no només a la maternitat, sinó a l'altre hospital de la ciutat. De fet, aquest és l'únic vehicle sanitari de què disposa Bambylor.”

Un altre projecte de tipus social, mediambiental i sanitari que s'hi està portant actualment a terme és la posada en marxa d'un programa de reciclatge i recollida d'escombraries. Per fer-lo possible, ha estat indispensable la tasca i el suport de les persones que cada any s'impliquen en els camps de treball que organitza l'Associació d'Amics de la UNESCO de Manresa: “L'any 2001, vam posar en marxa un projecte de reciclatge per tal d'acabar amb el costum de llençar les escombraries pels carrers del poble. La primera mesura va ser la neteja dels carrers i la conscienciació del veïnat de la conveniència de llençar les deixalles a un contenidor. En aquesta segona tasca, va ser essencial l'ajuda desinteressada de la dibuixant Pilarin Bayés que va preparar quinze dibuixos didàctics que mostraven per què, com i on havien de ser llençades les escombraries.”

El desenvolupament d'un camp de treball requereix molt de temps i grans dosis d'organització: “Necessitem dos anys per tal de poder preparar un camp de treball, ja que cada projecte requereix un període de sensibilització i de preparació del camp i, després de cada estada, s'ha de dur a terme un exercici de síntesi i de testimoniatge d'allò que hi has pogut observar i aprendre. El cert és que els camps de treball són experiències úniques que et deixen empremta i t'enriqueixen personalment molt.” La seva labor no és exclusivament assistencial i social, sinó que també inclou components culturals: “El nostre proper camp de treball se centrarà en l'organització de tallers de cultura catalana i senegalesa.”

Una altra activitat de cooperació que estan desenvolupant és la concessió de beques a professionals mèdics de Bambylor amb l'objectiu que es puguin formar adequadament a Europa. La condició, però, és que, un cop preparats, han de tornar a la seva localitat i quedar-s'hi exercint durant un determinat període. Aquesta és la manera que retornin part del que han rebut de l'exterior al seu lloc de naixement. De cara al futur s'estan plantejant la concessió de microcrèdits perquè els mateixos ciutadans africans puguin crear riquesa i millorar l'entorn en què viuen. L'Associació ha comptat amb el suport de Caixa Manresa, per posar en funcionament el Centre de Recursos i Documentació Bambylor.

Pel que fa a les activitats UNESCO, s'ha de constatar que “Manresa és una de les poblacions més actives quan es volen engegar les activitats de les associacions UNESCO Catalunya. Segurament per aquesta raó, enguany repetim com a seu de reunió de la trobada de joves responsables d'ONG. Aquests responsables vénen a reforçar els seus coneixements en la resolució de conflictes, el diàleg interreligiós i per la pau, etc.”

**“Cal pensar
globalment
i actuar
localment”**

Junta Directiva

Josep Maria Vila i Vila, president
 Laia Corral Vilella, vicepresidenta de Cooperació
 Josep Ballesteros i Ventura, tresoreria
 Núria Muñoz Carreras, secretària
 Jordi Morros i Graells, vocal de Premsa
 Anna Altés (Bambylor), vocal de Cooperació
 Cristina Lloró (Bambylor), vocal de Cooperació
 Pere Culell (Camerun), vocal de Cooperació
 Albert Martí Carreras, vocal Rel. Internacionals
 Alba Llorente García, vocal de Projectes
 Ferran Montañes, vocal de Projectes
 Lluís Alegre i Fainé, vocal Relació
 amb el Casal Lambda Bages

Josep Maria Vila, Albert Martí, Anna Altés i Laia Corral

Manresa (Bages)